

Bouppteckningar i släktforskningen

Viktoria Jonasson
08-440 75 51, 0725 – 56 56 39
viktorija.jonasson@rotter.se

Dagens kursinnehåll - bouppteckningar

- Varför?
- När?
- Hur?
- Var?
- Register
- Vad?

Dagens kursinnehåll - bouppteckningar

- För släktforskare?
- Arvsrätt
- Prylar
- Värdeomvandling

Varför?

- Skifta boet
- Arvingar
- Värde
- 1/8 procent av behållningen tillföll församlingens fattiga. Därför försökte man hålla nere värdet på boet vid värderingen.

När?

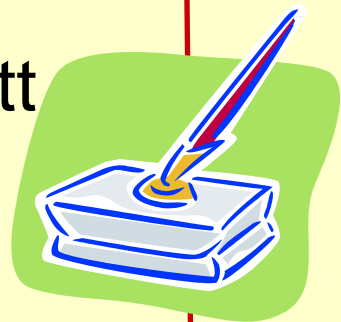
Ur **1734** års lag: ”när dödsfall timar, skal man eller hustru, som lefver efter, ehvad förord gjorde äro, riktigt uppgifva och låta noga uptekna altsammans i boet, så löst som fast, sådant, som thet vid dödstimman var, med alla skrifter och handlingar, fordningsar och gäld, i arfvingarnes, eller theras förmyndares, eller ombudsmäns närwaro”.

När?

Skulle ordnas under edsplikt inom tre månader efter dödsfallet, men det kunde gå flera år eller aldrig bli av.

Efter fattiga personer saknas ofta bouppteckning, den kan ha upptecknats men inte sparats.

Det är ganska vanligt att det bara finns en bouppteckning efter den ena partnern i ett äktenskap.

När?

Bouppteckning kunde även göras vid konkurs eller då någon rymt från sin tjänst. Boet gick i sådana fall ofta på auktion.

Hur?

I detalj, ner till minsta strumpa! Ibland med detaljer om färg och skick på strumpan.

Straff för mened vid bouppteckning var förlust av arvslotten, ersättning till arvingarna med det belopp som var undanhållet, samt böter. Äroförlust därutöver...

Var?

- "Vanligt folks" bouppteckningar skickades till närmaste ting: häradsrätten (landsbygden) eller till rådhus- och magistraträtten (städerna).
- Bouppteckningarna samlades ofta i en egen serie FII hos rätten, men kan även finnas bland småprotokollen eller konkursakterna.
- Bouppteckningar från 1669 och framåt kan även finnas bevarade som bilagor till vigselboken eftersom bouppteckning efter avliden maka/make måste uppvisas vid omgifte om man hade omyndiga barn.

Var?

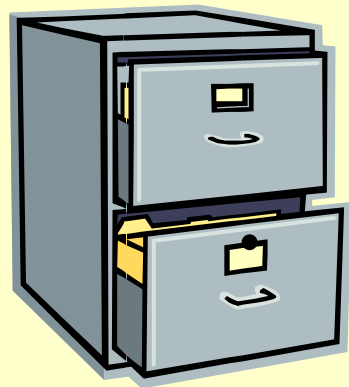

- Adeln och biskoparnas bouppteckningar skickades till hovrätten, liksom bouppteckningar efter Svenska akademins medlemmar fram till 1916.
- Bouppteckningar efter person som hörde till universitetsstaterna Lund och Uppsala skulle lämnas till universitetsmyndigheterna fram till 1852.

Var?

- Bouppteckningarna från häradsrätterna är arkiverade hos landsarkiven och rådhusrätternas hos stadsarkiven.

- Nyare bouppteckningar finns hos Skatteverket (från 30 juni 2001).

En del finns digitaliserade hos AD och Riksarkivet, andra finns på mikrokort (kan finnas på bibliotek och arkiv) och ytterligare andra finns bara som original.

- Bouppteckningar är allmänna handlingar som inte innefattas av någon sekretess.

Register

En del register har upprättats av Riksarkivet (<https://riksarkivet.se/>).

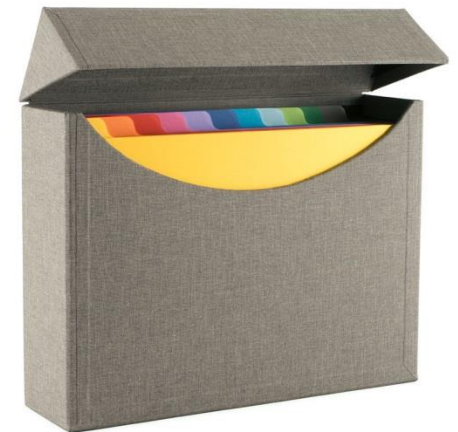
De finns även avfotograferade hos ArkivDigital (<http://www.arkivdigital.se/>).

Riksarkivet har också en sökbar databas, som täcker stora delar av landet.

Register

AD har även sökbart bouppteckningsregister liksom Riksarkivet (<http://sok.riksarkivet.se/>).

Tyvärr inte komplett,
men en bra bit på väg.

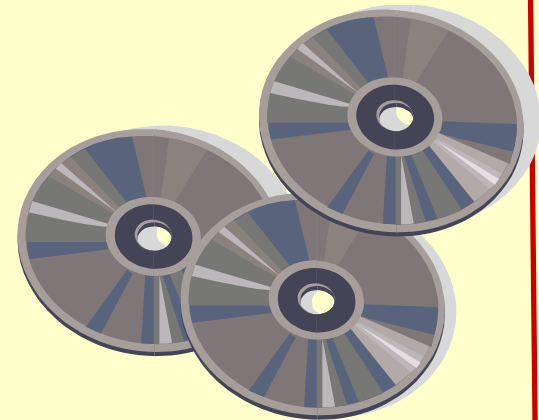
Register

CD-skivor/

USB-minnen:

- Södermanlands län
- Uppsala län
- Hallands län
- Ulricehamns kommun

- Oxie häradsrätt
- Jämtlands län
- Västmanlands län
- Gälds häradsrätt

Register

Hemsidor:

- Riksarkivet, diverse orter
(<https://sok.riksarkivet.se/bouppteckningar>)
- Databas hos AD, diverse orter
(<https://www.arkivdigital.se/register/bouppteckningar>)
- Släktdata, Bullarens häradsrätt
(<https://register.slaktdata.org/regsearch/>)

Register

Hemsidor:

- Malmö (<http://malmo.se/Kultur--fritid/Kultur--noje/Arkiv--historia/Stadsarkivet/Anvand-arkiven/Sokregister/Bouppteckning.html>)

Register

Hemsidor:

- Stockholms tingsrätt 1992-2001
(<https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/Databas/stockholms-tingsratt-bouppteckningsregister-1992-2001/Sok?sidindex=3131>)
- Örebro
(<http://www2.orebro.se/stadsarkiv/register.htm>)

Vad?

Vad ingår?

- Ingress
- Namn på arvingar, ev. med adresser och förmyndare
- Egendom
- Gäld och skuld

För släktforskare?

- Bild av hemmet, social ställning och personliga intressen
- Arvingars relationer och ibland hemort
- En del övriga släktingar/vänner
- Ibland namnteckningar
- Ledtrådar/länkar för att komma vidare i sin forskning

Arvsrätt

På landet ärvde sönerna dubbelt mot döttrarna fram till 1845.

I städerna ärvde prästers och borgares barn lika.

Utomäktenskapliga barn hade ingen arvsrätt före 1928.

Undantag fanns från 1866 vid modersarv. Full arvsrätt först 1970!

Prylar, prylar, prylar

Texterna är ofta skrivna på dialekt med ålderdomliga ord och uttryck.

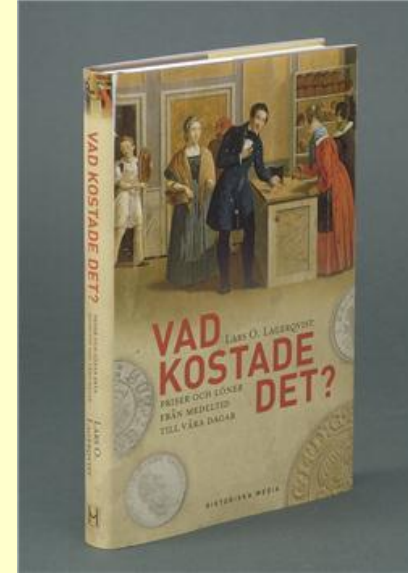
Länkar för ordförklaringar:

<https://svenska.se/tre/?sok=&pz=8>

<https://forum.rotter.se/>

Värdeomvandling

Jämför boets värde med andra bouppteckningar från samma tid, exempelvis i "Vad kostade det" av Ernst Nathorst-Böös och Lars O. Lagerqvist.

Valutaomvandlare finns på

<http://www.historia.se/Jamforelsepris.htm> .

Värt att kolla

Det kan det vara värt att kolla bouppteckningarna efter;

- anor
- syskon
- svågrar/svägerskor/svärföräldrar

Speciellt viktig källa vid tiden före bevarade husförhör!

Personliga knep

Själv använder jag ofta bouppteckningar för att;

- Snabbt leta upp någon jag "tappat bort", antingen som död eller som arvinge
- Se om jag missat något barn i syskonskaran (men barn som dött före föräldrarna är ofta inte med i föräldrarnas bouppteckningar)

Personliga knep

Själv använder jag ofta bouppteckningar för att;

- Kunna fastställa att jag hittat rätt person i födelseboken
- Kunna fastställa eller dementera teorier
- Få uppgift om barnens bostadsort vid föräldrarnas frånfälle

Personliga knep

Själv använder jag ofta bouppteckningar för att;

- Få kunskap om personernas hantverkskunnande och intressen
- Komma en generation bakåt under den tid då det inte finns några husförhörslängder
- Kombinera gärna tillsammans med ev. register över domböckerna när sådana finns

Läsa vidare

”Värderingsprinciper i bouppteckningar

Om värderingar och deras förhållande till marknadspriser i bouppteckningar från 1800-talet”

(studentuppsats, gratis att ladda ner från <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A855524&dswid=1283>)

Läsa vidare

“The living standards of the labouring classes in Sweden, 1750–1900: Evidence from rural probate inventories”

(studentuppsats, gratis att ladda ner från

[https://portal.research.lu.se/portal/en/publications/the-living-standards-of-the-labouring-classes-in-sweden-17501900-evidence-from-rural-probate-inventories\(ac12168e-9074-40a0-8eb3-1d161a402e49\).html](https://portal.research.lu.se/portal/en/publications/the-living-standards-of-the-labouring-classes-in-sweden-17501900-evidence-from-rural-probate-inventories(ac12168e-9074-40a0-8eb3-1d161a402e49).html))

Läsa vidare

”De fina skillnaderna

Vem och vad signalerade status i klädedräkten, Öjaby och Virestad under 1780-talet”

(studentuppsats, gratis att ladda ner från <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:697298/FULLTEXT01.pdf>)

Lyssna vidare

”En häst, 144 klädnypor och en flaska sämre rom”

(poddavsnitt 10 i Arkivpodden från Riksarkivet

<https://soundcloud.com/user-268302561/en-hast-144-kladnypor-och-en-samre-flaska-rom>)

Lyssna vidare

Släktband från P1

– avsnitt om konkurser

(<https://sverigesradio.se/avsnitt/287312>)

- avsnitt om jordarv

(<https://sverigesradio.se/avsnitt/312232>)

Titta vidare

Youtube:

- Livet efter döden - Riksarkivet:
(<https://www.youtube.com/watch?v=8MSxXNwoZ90>)
- Bouppteckningar hos ArkivDigital
(<https://www.youtube.com/watch?v=qX8jAoMq0aY>)
- Släktforskning: Läsa bouppteckning, del 1
(<https://www.youtube.com/watch?v=uxPdfb7AjVU>)
- EfterForskning med Åsa och Linda –
Bouppteckningar
(<https://www.youtube.com/watch?v=u8ETn32HDJA>)
- Arkiv Digital - Bouppteckningar.
(https://www.youtube.com/watch?v=xs_8zGQAbTU)